

אל: ועדת המכרזים

הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד

הבקשה מסתמכת על תקנה 3(29) / 3(31) (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם מס' 7.8.1 ו-7.8.2.

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה)
היחידה: אגף קבורה במשרד לשירותי דת יצא בפרויקט לתחזוקה וניהול שוטפים של מערת המכפלה ולשם כך נדרש להתקשר עם נותן שירותים העונה על היכולות והדרישות לביצוע משימה רגישה יז

כן לא

האם קיים בנושא ההתקשרות מכרז חשכ"לי
סוג ההתקשרות: (סמן X במקום המתאים)

שירותים

טובין

שם הספק:	מועצה דתית קרית ארבע – חברון
מספר הספק (ח.פ.ח.צ.ע.מ/מספר עמותה)	500300801
ספק זה הנו:	☒ ספק יחיד ☐ ספק חוץ
אומדן / שווי ההתקשרות:	עד לסך של 1,500,000 ₪ לשנה
תקופת ההתקשרות:	31.12.2021 – 01.01.2021

נימוקים כי הספק הוא ספק יחיד :

המועצה הדתית קרית ארבע – חברון (להלן גם: "המועצה הדתית") היא הגוף היחיד המתאים נכון להיום לניהולה ולתפעולה של מערת המכפלה.

בשנת 2006, באישור משרד המשפטים, הועברה האחריות על מערת המכפלה אל המשרד לשירותי דת (להלן: "המשרד") בשלב ראשון כצעד זמני, ובהמשך - כמשרד ממשלתי שלו הזיקה העניינית המרבית לעניין ("מבחן מרב הזיקות"). אשר על כן במהלך השנים הטיפול במערכת המכפלה רוכז ומרוכז גם כיום על ידי המשרד לשירותי דת.

בשל ייחודיותו ומעמדו של אתר מערת המכפלה הועברה מדי שנה תמיכה ייעודית מאת המשרד למועצה הדתית עבור תפעולה השוטף של מערת המכפלה. המועצה הדתית מגישה תכנית עבודה לניהול שוטף של המערה והמשרד היה בוחן אותה, מעיר/מאשר אותה ולאחר מכן מפקח על ביצועה. לאחרונה הוחלט כי נכון יהיה כי המשרד יתקשר עם גוף מתאים לניהול מערת המכפלה חלף תמיכה ייעודית, כאמור.

מערת המכפלה היא מקום רגיש ועל כן לא ניתן לאפשר לכל גוף או חברת ניהול לנהל אותו גם אם אותו גוף נמצא בפיקוח של המשרד. משכך, יש נחיצות רבה לכך שהגוף המנהל יהיה בעל ניסיון וידע לניהול אתר קדוש/מקום תפילה ואשר יהיה בפיקוח של המשרד.

נכון להיום מלבד המועצה הדתית קרית ארבע-חברון, יש גוף נוסף אחד אשר לכאורה עשוי להיות בעל היכולת והניסיון לנהל את מערת המכפלה – העמותה הממשלתית "המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים", המנהלת אתרים קדושים רבים ברחבי הארץ. אלא שמערת המכפלה, כאמור, להבדיל מאתרים קדושים אחרים, היא אתר ייחודי המחייב היערכות שונה מיתר האתרים הקדושים. המקום מוגדר כחלק מרכוש הוואקף ועל כן יש רגישות מיוחדת אשר באה לידי ביטוי בכך שפעולות שונות המבוצעות במערה (כמו שיפוצים ותיקונים, למשל) נדרשים לאישורים ביטחוניים מיוחדים ותיאום שוטף מול המנהל האזרחי. למיטב ידיעתנו, "המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים" אינו ערוך כיום לטפל בסוג כזה של פעולות ותיאומים ובבדיקה ראשונית שנערכה מול המרכז הארצי בעניין זה בעבר - לא הייתה היענות מצדו לקחת את הטיפול במערה תחת אחריותו.

בהתאם לכך, המועצה הדתית קרית ארבע-חברון בשל היכרותה המעמיק בפועל עם השטח ועם כל הגורמים המעורבים בניהול המערה (כמו המנהל האזרחי והצבא) ולנוכח ניסיונה רב השנים בניהול המערה – היא הגוף היחיד המתאים כיום לניהולה.

נוסיף כי ממילא, המועצה הדתית היא המתאימה ביותר לנהל את המערה גם מבחינת תפקידה וייעודה. סעיף 7(א) לחוק שירותי הדת היהודיים קובע:

"מועצה מוסמכת לטפל בסיפוק שירותי דת ולשם זה רשאית היא להתקשר בחוזים, להחזיק רכוש בדרך שכירות או חכירה ולרכוש מיטלטליו, הכל בהתאם לסעיפי תקציבה המאושר".

זאת ועוד, בחוזר מנכ"ל המשרד לשירותי דת 89/5 נקבע כי **"מן הראוי כי המועצה הדתית בכל מקום תשמור על עקרון בלעדיות סמכותה לספק שירותי דת כעל בבת עינה"** (החוזר מבוסס על פסיקת בג"ץ 296/68).

בהתאם לכך המועצה הדתית קרית ארבע-חברון אחראית על שירותי הדת בקרית ארבע וביישוב היהודי בחברון. מערת המכפלה היא מקום דתי אשר מתקיימות בו תפילות לאורך כל ימות השנה וככזו - מי שאמור להיות אחראי על תפעול חלקה היהודי של מערת המכפלה הנמצאת מבחינה גיאוגרפית בחברון – היא המועצה הדתית קרית ארבע - חברון.

זאת ועוד, וועדת שמגר אשר הוקמה בעקבות הטבח במערת המכפלה, ציינה בדו"ח שלה כי "המושל אחראי לקביעת הסדרי התפילות והנוהגים במערת המכפלה, ולצורך זה יקיים מגע שוטף עם ראשי הוואקף המייצגים את המוסלמים, ועם ועד המתפללים היהודי וראש המועצה הדתית בקרית ארבע, המייצגים את המתפללים היהודים". ניתן אפוא לראות כי גם מבחינת ועדת שמגר, מי שמייצג את צורכי הדת של היהודים במערה הוא ראש המועצה הדתית.

חוות דעת זו ניתנת מתוקף היותי הסמכות המקצועית לנושא זה.

בכבוד רב,

	מנהל תחום תכנון ופיתוח קבורה	אביעד נמדר
חתימה	תפקיד בעל הסמכות המקצועית	שם בעל הסמכות המקצועית